

เอกชนเพิ่มค่า

รากหญ้าแฝกเป็นน้ำหอม

จุดเด่นให้กลิ่นหอมของป่าสร้างความปลอดภัยระดับลึก

เอกชนเชียงใหม่จับมือมูลนิธิโครงการหลวงศึกษาสกัดน้ำมันหอมระเหยจากรากหญ้าแฝก เริ่มตั้งแต่ค้นหาสายพันธุ์น้ำมันสูงพื้นที่ปลูกจนถึงเทคนิคสกัด ซึ่งจุดเด่นให้กลิ่นหอมของป่า สร้างความปลอดภัยระดับลึกเหมาะสำหรับธุรกิจสปา และผลิตภัณฑ์น้ำหอมที่กลิ่นติดทน ด้าน สวทช. ส่งผู้เชี่ยวชาญจากอังกฤษ อบรมเพิ่มทักษะบุคลากรและช่วยเหลือด้านเทคโนโลยี

นางบังอร เกียรติอนาคาร ผู้จัดการด้านการผลิต บริษัทอุตสาหกรรมเครื่องหอม ไทย-จีน จำกัด จ.เชียงใหม่ กล่าวว่า บริษัทเสนอขอรับความช่วยเหลือจากสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำหรับพัฒนาและเทคโนโลยีสกัดน้ำมันหอมระเหย เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐาน เช่น กลิ่นหอมได้นาน ไม่เหม็นหืน และลดต้นทุนการสกัด โดยทดสอบสกัดน้ำมันหอมจากรากหญ้า

แฝก ซึ่งเป็นความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง

"น้ำมันหอมจากรากหญ้าแฝก ไม่ใช่ของใหม่ มีมานานแล้วในธุรกิจสปาของต่างประเทศ เพราะกลิ่นหอมของรากหญ้าแฝกเป็นความหอมตามธรรมชาติ คล้ายกับกลิ่นของไม้ในป่า จึงให้ความรู้สึกผ่อนคลายระดับลึกนอกจากจุดเด่นอยู่ที่กลิ่นหอมของป่าแล้ว ยังมีคุณสมบัติระเหยช้า กลิ่นติดทนนาน จึงใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์น้ำหอม ช่วยให้กลิ่นหอมมีกลิ่นติดทน ขณะที่ไทยเรานิยมใช้เป็นส่วนผสมยาสมุนไพรเป็นหลัก" นางบังอร กล่าว

การวิจัยที่บริษัทดำเนินการแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การปลูกและเก็บเกี่ยว ได้รับทุนสนับสนุนจากมูลนิธิโครงการหลวง ขณะที่บริษัทดูแลด้านการสกัดน้ำมันหอม ในส่วนของการปลูกนั้นต้องศึกษาข้อมูลตั้งแต่การคัดเลือก เพื่อค้นหาสายพันธุ์หญ้าแฝกที่รากให้น้ำมันหอมมากที่สุดศึกษาพื้นที่ปลูกวิธีปลูก ระยะเวลาเก็บเกี่ยว จากนั้นจึงศึกษาหา

เทคนิคสกัดที่ให้น้ำมันหอมระเหยมากที่สุด

ทีมงานปลูกหญ้าแฝกทุกสายพันธุ์ โดยประสานงานให้กรมพัฒนาที่ดินแต่ละภาคทั่วประเทศ ทำการปลูกและตัดรากเป็นระยะทุก 6 เดือน เพื่อหาระยะที่รากหญ้ามักมีน้ำมันหอมมากที่สุดพบว่าสายพันธุ์ที่ดีที่สุดเป็น "พันธุ์แม่แย้" จากภาคเหนือ ระยะที่รากมีน้ำมันหอมมากที่สุดคือหลังปลูก 2 ปี แต่ต้องปลูกในกระสอบเพื่อไม่ให้รากหยั่งลึกลงดิน

ส่วนเทคนิคการสกัดไม่สามารถเผยแพร่แต่อย่างไรก็ตามหลังจากทดลองปลูกและสกัดใน 1 ระยะเก็บเกี่ยว พบว่าต้นทุนการผลิตสูงเกินไป จึงต้องปรับวิธีการปลูกการเก็บเกี่ยวและการล้างรากหญ้า โดยพยายามลดต้นทุนผลิตต่อไป

ปัจจุบันบริษัทอุตสาหกรรมเครื่องหอมฯ ใต้ระดับจากบริษัทที่ขาดทุน 13.81 ล้านบาทต่อปี ซึ่งเป็นผลจากการตลาดของน้ำมันหอมอินทรีย์จนมียอดขายกว่า 150 ล้านบาทในปี 2550 ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นจาก 50 ตันต่อปีเป็น 250 ตันต่อปี นอก

จากนี้ยังมีจำนวนอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตภัณฑ์ของบริษัทเพิ่มจาก 400 รายเป็น 1,200 ราย พร้อมส่งออกไปต่างประเทศอีกกว่า 27 ประเทศ ขณะเดียวกันก็พยายามรักษาความร่วมมือกับเกษตรกรผู้ปลูกวัตถุดิบสมุนไพรด้วยการรับซื้อสมุนไพรจาก 350 ครัวเรือนรวมกว่า 2,000 ตันต่อปี

รศ.ดร.สมชาย ฉัตรรัตนารองผู้อำนวยการศูนย์บริหารจัดการเทคโนโลยี กล่าวว่า สวทช. สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสกัดน้ำมันหอมระเหยจากประเทศอังกฤษเดินทางมาเป็นพี่เลี้ยงฝึกอบรมพนักงาน และให้คำปรึกษาแก่บริษัทอุตสาหกรรมเครื่องหอม ไทย-จีน เช่น ประยุกต์นำน้ำมันหอมให้ตรงกับความต้องการของตลาดในไทยและต่างประเทศ พร้อมทั้งเพิ่มเทคโนโลยีการสกัดทั้งการสกัดด้วยตัวทำละลาย ไอน้ำ และการผลิตวัตถุดิบด้วยการสังเคราะห์ แทนการสกัดน้ำมันหอมแบบวิธีดั้งเดิมคือการบีบคั้นและใช้ตัวทำละลายซึ่งได้น้ำมันหอมที่คุณภาพต่ำและมูลค่าทางการตลาดต่ำตามไปด้วย